

Rimlig eller radikal rensning?

En retorisk topikanalys av minimalismdebatten

Elvira Andersson

Ämne: Retorik

Nivå: C

Poäng: 15 hp

Ventilerad: VT 2019

Handledare: Jon Viklund

Examinator: Patrik Mehrens

Litteraturvetenskapliga institutionen

Uppsatser inom retorik

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
1. Inledning	2
1.1 Inledning och bakgrund	2
1.2 Syfte och frågeställning	3
1.3 Teori och metod	3
1.3.1 Weavers topiker	4
1.3.1.1 Existens	4
1.3.1.2 Relation	5
1.3.1.3 Orsak	5
1.3.1.4 Vittnesmål	6
1.3.2 Specifika topiker	6
1.3.3 Teoretiskt ramverk	7
1.4 Material	8
1.5 Tidigare forskning	9
2. Analys	11
2.1 För minimalism	12
2.1.1 Ekonomi	12
2.1.2 Miljö	13
2.1.3 Välbefinnande	15
2.1.4 Tid	18
2.1.5 Religion	19
2.2 Emot minimalism	20
2.2.1 Ekonomi	20
2.2.2 Miljö	22
2.2.3 Välbefinnande	23
2.2.4 Klass	26
2.2.5 Samhällstillväxt	27
2.3 Diskussion	28
3. Sammanfattning	31
Käll- och litteraturförteckning	31

1. Inledning

1.1 Inledning och bakgrund

När man talar om minimalism år 2019 är det endast ett fåtal som kopplar ordet till konstriktionen – många andra relaterar ordet till den livsstil och rörelse som tagit en framstående plats i populärkulturen under det senaste årtiondet.¹ Med en filosofi baserad i den buddhistiska läran främjar minimalismen ett mer medvetet tänkesätt gällande de materiella föremål vi köper och äger. Vad det konkreta målet med den minimalistiska livsstilen är och var fokuset ligger beror på vilken definition man tittar på, då det finns ett spektrum av mer eller mindre “extrem” minimalism. Där vissa böcker och bloggar förespråkar total utrensning av alla ägodelar menar andra att det räcker med rätt inställning gentemot materiella saker. Emellertid har de alla den gemensamma uppfattningen att “letting go is more important than adding”.²

Minimalismen diskuteras i otaliga bloggar, YouTube-kanaler och böcker som exempelvis Marie Kondos *The Life-Changing Magic of Tidying up* vilken även inspirerat en TV-serie, och i Sverige blev minimalismen introducerad i Karen Kingstons *Rensa i röran med feng shui* redan 2002.³ Trots rörelsens till synes harmlösa natur har minimalismen rört upp en kraftig debatt i kommentarsfält, artiklar och blogginlägg. Med rubriker som “varför jag hatar minimalism” och “varför minimalism inte fungerar” väcker de mångas uppmärksamhet genom motsättningen till den annars övervägande populära livsstilen.⁴ Det är i denna debatt den här uppsatsens fokus ligger. Med den starka motrörelsen blir båda sidor av

¹ Ordet *rörelse* används genom hela uppsatsen med den traditionella betydelsen av *folkrörelse*: “gruppbildning med en anslutning som omfattar breda samhällsskikt med demokratisk organisation och ofta ideella syften” – *Nationalencyklopedin*, Folkrörelse <http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/folkrörelse> (2019-05-13).

² Marie Kondo, *The Life-Changing Magic of Tidying Up: The Japanese Art of Decluttering and Organizing*, Berkeley: Ten Speed Press 2011.

³ Marie Kondo, *Konsten att städa – med Marie Kondo*, Netflix, 1/1 2019, <https://www.netflix.com/se/title/80209379> (2019-04-15); Karen Kingston, *Rensa i röran med feng shui*, Stockholm: Bokförlaget Forum 1998.

⁴ Kimberly Button, “Why I Hate Minimalism” (2017), *Get Green Be Well*, <https://www.getgreenbewell.com/minimalist-drop-out-why-i-hate-minimalism/> (2019-04-26); Matt Wilson, “Why Minimalism Doesn’t Work and How to Fix It” (2015-03-17), *Under 30 CEO*, <https://under30ceo.com/guide-to-minimalism/> (2019-04-26).

debatten intressanta att analysera för att förhoppningsvis kunna komma fram till vad som driver argumenten. Vad är det som väcker så starka känslor i debatten? Vad är det som står på spel egentligen? Där det till synes inte finns någon provokation blir många ändå provocerade – provocerar minimalismen en viss typ av person? Några specifika typer av värderingar? Med hjälp av en retorisk analys kan vi få en bättre bild av diskussionen och identifiera potentiella styrkor och svagheter hos båda sidor, samt de implicita värden som de båda representerar.

1.2 Syfte och frågeställning

Tanken med denna uppsats är således att kartlägga vilka argumentativa utgångspunkter, det vill säga de *topiker* som talare och skribenter utgår ifrån i minimalismdebatten. Med fokus på både de specifika och allmänna topikerna är förhoppningen att vissa slutsatser kan dras om deras betydelse i förhållande till nutida kulturella värderingar och normer. Det övergripande syftet är att fördjupa kunskapen om denna specifika debatt och hur den kan spegla andra samtida diskussioner och betydelsefulla frågor. Att avtäckta potentiella samhällliga krafter och ideologiska strömningar som tar form i dessa diskussioner, samt att öka förståelsen för de motiv som ligger bakom argumenten. De specifika frågeställningarna som väntas besvaras är:

- Vilka specifika respektive allmänna topiker kan identifieras i minimalismdebatten?
- Vilka kulturella värderingar, diskursiva normer och ideologier går att utröna från dessa topiker?

1.3 Teori och metod

För att besvara dessa frågor kommer den retoriska topikanalysen att tas till användning. *Topoi* på grekiska, eller *topos* i singular (på svenska *topiker*, respektive *topik*), var något som togs upp redan av Aristoteles, men det är först i modern tid då retoriker som Richard Weaver, Chaïm Perelman, Walter Jost och Jonas Gabrielsen bland andra har vidareutvecklat topikbegreppet. En topik kan förstås som en argumentativ utgångspunkt, en "plats" som används för att hitta idéer och argument till ett tal eller en text. Janne Lindqvist beskriver topikerna som "ett slags kategorier som talaren kan gå igenom för att finna material och argument till sin text".⁵ Den topikförståelse som främst kommer tillämpas i denna uppsats är

⁵ Janne Lindqvist, *Klassisk retorik för vår tid*, Lund: Studentlitteratur 2016, s.133.

den som är framlagd i Weavers essä *Language is Sermonic*.⁶ Weavers modell för analys används för utredning av de ‘allmänna’ topikerna – de som kan appliceras på alla genrer och under vilken period i historien som helst. För att komplettera analysen med ‘specifika’ topiker används en heuristisk metod för att identifiera de ämnesanknutna topiker som kan kopplas till just den aktuella debatten. Nedan följer beskrivningar av dessa två analytiska perspektiv.

1.3.1 Weavers topiker

Weaver delar in sina topiker efter ett rankingssystem av fyra kategorier: “being, cause, relationship, [...] testimony”.⁷ I detta citat och även i den efterföljande beskrivningen av topikerna läggs de fram i denna ordning, men vid vidare precisering av rankingen sätts *relationship* före *cause*, vilket är den slutgiltiga ordningen och den som kommer användas i följande analys. Hierarkin bestämmer Weaver utifrån hans eget filosofiska perspektiv på verklighet och kunskap där argument rankas från mest till minst etiskt önskvärda.⁸ Patrik Mehrens översätter dessa topiker till *existens*, *relation*, *orsak* och *vittnesmål* och förklarar hur Weaver vidare preciserar dessa fyra med underkategorier.⁹ Till *existens* kopplas *genus* och *definition*, till *relation* kopplas *likhet*, *jämförelser* och *motsatser*, och slutligen till *orsak* hör *orsak* och *verkan* till. Till den fjärde topiken *vittnesmål* räknas även *auktoritet* i enlighet med Weavers egna artikel. Nedan följer en vidare beskrivning av vardera topik samt exempel för ytterligare klagörande.

1.3.1.1 Existens

Den första och högst rankade topiken berör sakens definition eller natur. Weaver trycker på vikten av något som är oföränderligt och tidlöst och nämner att det finns en koppling till den västerländska religiösa diskursen i hans valda metafysik. Att använda existensstopiken är enligt honom att få mottagaren att se det som är mest permanent i sin existens, eller det som överskrider föränderlighet.¹⁰ Weaver lägger själv fram ett exempel där ett argument baserat i definition kan vara ett där en talare definierar människan som en varelse med en oåterkallelig

⁶ Richard M. Weaver, *Language is Sermonic*, Baton Rouge: Louisiana State University Press 1970.

⁷ Weaver 1970, s. 209.

⁸ Weaver 1970, s. 21.

⁹ Patrik Mehrens, ”Fettkriget – en topikanalys”, *Retorisk kritik*, Fischer, Mehrens & Viklund (red.) Ödåkra: Retorikförlaget 2014, s. 76.

¹⁰ Weaver 1970, s. 212.

rätt till frihet och därför är berättigad till frihet; stipulativa definitioner är alltså idealet enligt Weaver.¹¹

1.3.1.2 Relation

Enligt Weaver kommer relationstopiken och dess underkategorier som nummer två. Under denna topik faller även likhet, jämförelser, motsatser och bildspråkliga vändningar som analogier och metaforer. Weaver förklarar att dessa typer av argument används när den tillgängliga kunskapen om något ämne endast erbjuder sannolika belägg snarare än något som är helt säkert.¹² Fortsatt menar han att världsalltet är ett enda vidsträckt system av analogier och att våra mest grundläggande instinktiva uppfattningar av det kommer i formen av jämförelser.¹³

1.3.1.3 Orsak

Den tredje topiken är *orsak och verkan*, där ett argument placeras i en konsekvensdynamik. Weaver förklarar att orsak och verkan ligger lågt i hierarkin men att topiken trots detta måste användas. Oftast är de som använder sig av denna topik pragmatiskt lagda menar han, och pekar ut vissa politiska tal och journalistiska verk där den enda grunden till deras argument är konsekvenser, något han tycker är bristfälligt.¹⁴ Weaver exemplifierar:

Those who are partial to argument based on effect are under a temptation to play too much upon the fears of their audience by stressing the awful nature of some consequence or by exaggerating the power of some cause.¹⁵

Inkluderat i *orsak och verkan*-topiken är argument som appellerar till en försiktighetshänsyn gentemot sådant som inte nödvändigtvis kommer hända. Det bristfälliga i den tredje topiken är enligt Weaver en saknad av “reference to principle or defined ideas”, eller som Mehrens översätter det “hänvisningar till mera beständiga idéer och värden”.¹⁶ Under *orsak* kategoriserar även Weaver argument grundade i *omständighet*, vilket han påstår är det minst filosofiska sättet att föra fram ett argument på och som bara kommer till användning när man

¹¹ Weaver 1970, s. 213.

¹² Ibid.

¹³ Weaver 1970, s. 214.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Weaver 1970, s. 214–215.

¹⁶ Mehrens 2014, s. 76.

inte har något annat att åberopa. Ett exempel på detta är “Vi måste anpassa oss till en snabbt föränderlig omvärld” där argumentet inte anger varken orsak eller effekt, utan anför en ren omständighet “tom på förnuft”.¹⁷

1.3.1.4 Vittnesmål

Argument baserade på auktoritet och vittnesmål menar Weaver måste behandlas på annorlunda vis jämfört med de tidigare topikerna. Eftersom de använder sig av externa källor skiftas bedömningen av dem från själva argumentet till dess auktoritet. Weaver citerar maximen “an argument based on authority is as good as the authority”.¹⁸ Dessa typer av grunder till argument kan alltså inte rangordnas på samma generella sätt som de tidigare topikerna.

1.3.2 Specifika topiker

Weavers analysmodell står alltså för de topiker som kallas för allmänna, det vill säga de som saknar någon form av ämnesanknytning. För att fördjupa analysen kommer dessa allmänna topiker kompletteras med specifika topiker. Mehrens beskriver de specifika topikerna som “en samling teman eller vinklar som kan väljas som konkreta utgångspunkter för utformningen av argument” och menar vidare att de måste förstås som “förankrade i den historiska kontext där de ska användas”.¹⁹ Han trycker på vikten i att kunna identifiera “genretypiska” drag som är utmärkande för den aktuella historiska kontexten. De specifika topiker som kommer att tas ut är alltså de som är utmärkande för just den aktuella diskursen i debatten; urvalet för dessa bestäms utifrån de topiker som uppfattas som mest frekvent förekommande i det material som valts ut för analys. Tanken är att de specifika topikerna ska visa vilka grunder för argument som värderas högst i debatten om minimalism, vilket i sin tur i viss mån kan kopplas till de frågor och ämnen som anses som viktigast för den nutida människan. När en person år 2019 ska bedöma och värdera legitimiteten, användbarheten och rimligheten i en viss typ av livsstil, vad är det första hon tittar på? Vad är det som väger tyngst? Vilka är de avgörande faktorerna som kan få henne att faktiskt ändra på sin nuvarande livsstil? Svaren på dessa frågor innebär inte bara en ökad förståelse av just debatten om minimalism, utan förhoppningsvis även av nutidsmänniskans beteende och tankegångar.

¹⁷ Weaver 1970, s. 215.

¹⁸ Weaver 1970, s. 216.

¹⁹ Mehrens 2014, s. 72.

1.3.3 Teoretiskt ramverk

Det teoretiska ramverket som används som stöd till analys och slutdiskussion kommer främst hänvisa till Zygmunt Baumans filosofi kring konsumtionskultur. Bauman var en polsk-brittisk sociolog som blev mest känd för sitt verk *Auschwitz och det moderna samhället*, men som senare i livet riktade in sig på bland annat konsumtion och dess effekter på samhället och individen.²⁰ 2007 utgavs Baumans *Konsumtionsliv (Consuming Life)* i vilken en pessimistisk och klandrande bild av det nutida konsumtionssamhället målas upp. Baumans ståndpunkt är att vi människor har blivit *varor* i det moderna konsumtionssamhället – varor som vi konstant försöker sälja.²¹ Han förklarar samhällets transformation från ett produktionsbaserat till konsumtionsbaserat och människans nya konsumentroll som följd av andra världskriget, en roll som innebär att vi underkastar oss konsumismen och i första hand är konsumenter, människor i andra.²² Baumans perspektiv bidrar med många tänkvärda åsikter och tankegångar om konsumtionssamhället och kan på flera håll kopplas till grundidéerna i minimalismen. Hans hypoteser och påståenden kommer fördjupas ytterligare i topikanalysen samt slutdiskussionen.

Den andra teorin som används är den Nina Björk introducerar i *Lyckliga i alla sina dagar – om pengars och människors värde*.²³ Björks bok är i grunden en kritik av det kapitalistiska samhället och på många sätt lik och inspirerad av Baumans *Konsumtionsliv*. Hon förklarar själv att hon med boken vill försöka reda ut “vilka slags människor vi uppmanas att vara och vilka vi är och blir” i nutidens samhälle och kultur.²⁴ Liksom Bauman är ett av Björks påståenden att vi som människor har transformerats till varor, att vi har blivit likgiltiga om allt och allas omvandling till *business*, men hos Björk finns det däremot ett underliggande hopp för ett upphörande av denna makt som hon menar att kapitalismen utövar på oss.²⁵ Hon citerar Josef Stalins ord “Människan är det allra värdefullaste kapitalet” och följer upp det med motsatt ståndpunkt: “Människan är ju inte ett kapital. Människan är ju människa. Det finns inget högre syfte med hennes existens. Hon – hennes överlevnad, hennes

²⁰ *Nationalencyklopedin*, Zygmunt Bauman.

<http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/zygmunt-bauman> (2019-05-15).

²¹ Zygmunt Bauman, *Consuming Life*, Cambridge: Polity Press 2007, s. 6.

²² Bauman 2007, s. 29–31.

²³ Nina Björk, *Lyckliga i alla sina dagar – om pengars och människors värde*, Stockholm: Wahlström & Widstrand 2012.

²⁴ Björk 2012, s. 31.

²⁵ Björk 2012, s. 90.

blomstrande – är sitt eget mål”.²⁶ Hon beskriver vidare att drömmen om det icke-instrumentella inte bara är en dröm utan en erfarenhet som vi alla har, något som bevisar möjligheten till en annan värld – en utopi.²⁷ Björk avslutar boken med en hoppfull uppmaning till läsaren att inte ge upp drömmen om denna utopi, att fortsätta tro på möjligheten till förändring.²⁸ Liksom med Bauman kommer Björks filosofi att citeras och utforskas vidare i analysavsnittet.

1.4 Material

Analysobjekten kommer främst hämtas från ett antal olika källor på nätet så som bloggar, artiklar och videor. Då mängden existerande texter och verk med fokus på fördelarna med den minimalistiska livsstilen långt överskrider uppsatsens kapacitet för analys, har ett begränsat antal valts ut baserat på popularitet och framgång. Främst kommer tre bloggar att hänvisas till: *The Minimalists*, *Becoming Minimalist* samt den svenska bloggen *Minimalisterna*.²⁹ Utöver dessa nyttjas dokumentären *Minimalism* av männen bakom bloggen *The Minimalists*, samt den bästsäljande boken *The Life-Changing Magic of Tidying up* av Marie Kondo.³⁰ Några videor från YouTube kommer också nyttjas, bland annat de från kanalen av regissören till den tidigare nämnda dokumentären Matt D’Avella, som vid tillfället då uppsatsen skrivs har samlat över 1,3 miljoner prenumeranter. Materialet som kommer analyseras från mot-sidan av debatten har hämtats från diverse bloggar, artiklar och videor som hittats med hjälp av nyckelord relaterade till negativa perspektiv på minimalism.

En svårighet med debatten i fråga är att det handlar mer om en envägskommunikation än en tvåvägskommunikation, då argumenten kommer från båda sidor men inte agerar som svar på varandra. På grund av detta kommer materialet att analyseras utefter en tematisk struktur, det vill säga ett icke-kronologiskt mönster, där objekten delas in i sina respektive topiker. En mer specifik beskrivning av hur analysen kommer struktureras och utföras redogörs för i inledningen av analysavsnittet.

²⁶ Björk 2012, s. 121.

²⁷ Björk 2012, s. 123–124.

²⁸ Björk 2012, s. 180–181.

²⁹ The Minimalists, <https://www.theminimalists.com/> (19-04-2019); Becoming Minimalist, <http://www.becomingminimalist.com/> (09-05-2019); Minimalisterna, <https://minimalisterna.se/> (12-05-2019).

³⁰ Matt D’Avella, *Minimalism – A Documentary About the Important things*, 2016, Netflix, <https://www.netflix.com/title/80114460> (2019-05-10); Marie Kondo, *The Life-Changing Magic of Tidying up*, Berkeley: Ten Speed Press 2011.

1.5 Tidigare forskning

Forskningsläget kring just minimalism är än så länge i ett relativt tidigt skede, med vetenskapliga artiklar som främst berör ämnets definition och hur det påverkar människor och samhället på olika sätt. All denna forskning har däremot endast bedrivits i ämnen som sociologi, samhällsvetenskap och psykologi; någon retorikvetenskaplig forskning kring debatten om minimalism har ännu inte publicerats fram till skrivandet av denna uppsats. Liknande analyser har dock gjorts om debatter av snarlik natur. Exempelvis i den tidigare nämnda artikeln av Patrik Mehrens i antologin *Retorisk kritik*, där en kort topikanalys av debatten kring matvanor och dieten LCHF utförs. Ett flertal kandidatuppsatser har även använt topikanalysen som metod för analys av sociala debatter, exempelvis Linnea Andreassons uppsats från 2014 som analyserar debatten om Beyoncé som feministisk person,³¹ samt Annie Larssons kandidatarbete om debatten kring rätten att demonstrera från 2014.³²

Av den forskning som utförts i andra ämnen finns det två artiklar som ligger i denna uppsats intresse. Den första är Jason Rodriguez artikel från 2018, i vilken han skriver om minimalism som rörelse i USA och analyserar till vilken grad den representerar en radikal antikapitalistisk rörelse.³³ I sin introduktion skriver Rodriguez att den minimalistiska rörelsen inte alltid explicit framställer sig som anti-kapitalistisk, men att den representerar en växande populär kritisk reflektion över nackdelarna med konsumism; att minimalismen är med och banar väg för nya sätt att motstå och samtidigt leva i det kapitalistiska samhället. Syftet med Rodriguez artikel är som nämnt att bedöma om den minimalistiska rörelsen kan benämnas som radikal eller inte. Efter att kort ha analyserat diskussioner från fyra populära minimalister drar Rodriguez slutsatsen att en majoritet av den minimalistiska rörelsen inte direkt passar in i definitionen av en radikal rörelse och att minimalister tenderar att sikta på individuella fördelar snarare än sociala projekt.³⁴ Han fortsätter:

³¹ Linnea Andreasson, *Flawless Feminist – En topikanalys av feminismdebatten kring Beyoncé femte albumsläpp 2013*, C-uppsats framlagd vid Avdelningen för retorik, Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet 2014.

³² Annie Larsson, *Svenskarnas parti och rätten att demonstrera – En topikanalys av debatten*, C-uppsats framlagd vid Avdelningen för retorik, Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala Universitet 2014.

³³ Jason Rodriguez, "The US Minimalist Movement: Radical Political Practice?", *Review of Radical Political Economics* 2018, Vol. 50(2), s. 286–296.

³⁴ Rodriguez 2018, s. 293.

At present, popular US minimalism is, for the most part, a liberal approach to capitalist relations and global inequality because it largely remains an individual lifestyle choice, rather than a collective assault on the conditions that produce global inequality.³⁵

Vidare menar Rodriguez att den minimalistiska rörelsen trots allt bidrar med viktiga kritiska diskussioner som spridits till en större publik tack vare dess popularitet. Dock är han fortfarande osäker på den verkliga kraft som minimalismen kan ha:

However, although such individual decisions matter, they are not the sort of collective radical political action necessary to challenge the dominance of capitalist relations. [...] Minimalist insights are important. However, in their current manifestation, minimalist practices do not represent a collective challenge to the dominance of US consumer capitalism.³⁶

Den andra forskningsartikeln är Miriam Meissners “Against accumulation: lifestyle minimalism, de-growth and the present post-ecological condition”, vilken också innehåller vissa intressanta insikter i den minimalistiska rörelsen. Meissner tittar på det minimalistiska narrativet från ett eko-politiskt perspektiv och ifrågasätter dess potential att stimulera det som kallas för “de-growth” genom populärkultur.³⁷ De-growth, som ibland översätts till *nerväxt*,³⁸ innebär att mänskligheten behöver minska sin ekonomi eftersom vi konsumerar fler råvaror än vad jorden kan producera. Meissner drar slutsatsen att det minimalistiska narrativet är paradoxalt på så sätt att det motsätter sig men samtidigt främjar den kapitalistiska tillväxtkulturen och hon menar att detta är en begränsning.

Reasons for this post-ecologist limitation can be found in the ways in the advocates of lifestyle minimalism narratively frame ‘too much.’ Narratives presuppose that ‘too much’ is, above all, a problem that affects people on a personal level, and invite individuals to make emotionally-driven choices on how to commit or consume differently in order to counteract ‘too much.’ Individuals are invited to ask themselves whether or not a particular commodity and/or activity ‘sparks joy.’ [...] In so doing, minimalist narratives perpetuate consumerism’s tendency to revolve around individuals’ self-expression,

³⁵ Ibid.

³⁶ Rodriguez 2018, s. 294.

³⁷ Miriam Meissner, “Against accumulation: lifestyle minimalism, de-growth and the present post-ecological condition”, *Journal of Cultural Economy* 2019, 12:3, s. 185–200.

³⁸ Lunds Universitet, “Tillväxt eller nerväxt?”, <https://www.lu.se/article/tillvaxt-eller-nervaxt> (2019-05-23).

rather than questions of need and/or functionality. Lifestyle minimalism thus transfers existing ideologies of consumerist self-extension and commodity fetishism to practices of anti-consumption.³⁹

Vidare förklarar Meissner däremot att hennes största bekymmer med det minimalistiska narrativet är dess fokus på individen och hur det lämnar över uppgiften att bedöma vad som är *för* mycket till varje individuell person. Hon fortsätter:

In addition, minimalist lifestyle narratives not only individualize perceptions of ‘too much,’ but they also tend to actively discourage individuals from considering the wider political, economic and ecological implications of their lifestyles.

Hennes övergripande slutargument är att minimalism behöver bli “reframed” och bör om-fokuseras till att vara en kraft emot ackumulation snarare än de individuella uppfattningarna av “för mycket”. Hon menar att det på detta vis kan bli en starkare rörelse som kan stödja nerväxten i linje med den eko-politiska agendan.⁴⁰

2. Analys

Analyserna kommer delas in efter materialets specifika topiker, det vill säga de texter och videor som framställer gemensamma specifika topiker kommer analyseras tillsammans. Till att börja med beskrivs argumenten som de framställs av de olika källorna, vidare ges kontextualisering i form av citat och beskrivningar från de olika källorna, följt av de allmänna topikerna som används enligt Weaver och en tolkning och diskussion om deras olika betydelser. I slutet av avsnittet följer en sammanfattande diskussion om de båda sidornas topiker.

2.1 För minimalism

Argumenten för den minimalistiska rörelsen förekommer i en mängd olika framställningar och på otaliga bloggar och videokanaler. Urvalet har gjorts enligt tidigare nämnda metod – efter popularitet och framgång, vilket även innebär ett urval som möjligtvis bortser från vissa mindre kända argument. Hypotesen i denna uppsats är att de mest populära och

³⁹ Meissner 2019, s. 197.

⁴⁰ Weissner 2019, s. 198.

framgångsrika initiativtagarna som bidrar till spridningen av minimalismrörelsen representerar de främst använda och övertygande argumenten.

2.1.1 Ekonomi

Ett av de första argumenten som vanligen förs fram för minimalism är de ekonomiska fördelarna. Genom att först och främst sälja de saker man inte längre önskar äga och därefter minska sin konsumtion och strävan efter nya ting, leder generellt sett en minimalistisk livsstil till en förbättrad privatekonomi. Minimalism ska även enligt många bidra till en bättre relation till pengar och en mer hälsosam förståelse av dess värde. Det ekonomiska argumentet läggs fram av majoriteten av inläggen för minimalism – i dokumentären *Minimalism*, i ett flertal videor från Matt D’Avella samt hos ett stort antal bloggar. De exempel som kommer analyseras kommer från bloggarna *The Minimalists* och *Becoming Minimalist*.

Joshua Fields Millburn och Ryan Nicodemus som skriver bloggen *The Minimalists* antar den mer filosofiska synen på pengar. Trots att de båda tjänade rikligt med pengar innan de sa upp sig från sina jobb och blev minimalister, var de skuldbelagda och fortsatte konstant att köpa saker för mer pengar än de tjänade. I en av bloggans mest lästa essäer skriver Millburn:

I figured once I achieved a certain level of success, as soon as I’d “made it,” I’d no longer need to worry about money. [...] These days I earn far fewer greenbacks, but my decisions are better. Last year, as a 31-year-old indie author, I brought home less money than my 19-year-old commission-check-earning self—way less actually. But I also paid off debt, traveled the country, felt more secure. Most importantly, I didn’t worry about money.⁴¹

I Weavers allmänna topiker hamnar denna under *relation*. Millburn jämför sitt tidigare liv och syn på pengar med sitt nya perspektiv och menar att minimalism hjälpte honom att bygga en bättre privatekonomi och ett perspektiv på pengar som gjorde honom lyckligare.

Joshua Becker från bloggen *Becoming Minimalist* tar en mer pragmatisk inställning till de ekonomiska fördelarna med minimalism:

⁴¹ Joshua Fields Millburn, “What It Feels Like to No Longer Worry About Money” (2014-01-01), *The Minimalists*, <https://www.theminimalists.com/worry/> (2019-05-10), nådd genom länk till de 20 mest populära essäerna: <https://www.theminimalists.com/archives/#popular> (2019-05-27).

One important benefit of minimal living is the simple reality that it costs less. As you accumulate fewer things, you spend less money. Additionally, it costs much less to store them, maintain them, repair them, clean them, and even discard them. And as your affection for physical possessions begins to fade, you'll find far more opportunity to use your finances in other ways.⁴²

Här baseras topiken på *orsak och verkan* – Becker förklarar att effekten av att ta sig an en minimalistisk livsstil innebär en bättre ekonomi. När du samlar på dig färre saker spenderar du automatiskt mindre pengar. Den grundläggande specifika topiken hos båda dessa exempel är alltså ekonomi; argumenten hämtas från faktumet att pengar och en god finansiell situation värderas högt hos alla i samhället. Millburn och Nicodemus vinklar det dock på ett vis som får det att verka som att välbefinnandet istället är det viktigaste, men det är underförstått att en god ekonomi och ett hälsosamt förhållningssätt gentemot pengar är det som bidrar till det ökade välbefinnandet. I grund och botten är det alltså fortfarande penningen som argumenten appellerar till – alla vill ha gott om pengar. Både Björk och Bauman skulle hålla med om att denna topik kan spegla en vital aspekt av det nutida samhället där allt kapitaliseras och pengar, vinst och tillväxt är det enda som egentligen värderas.

2.1.2 Miljö

Minimalismen har från många håll tagit del i den stora miljödebatten genom argumentet att minimalism bidrar till mindre konsumtion och därmed en bättre miljö. Klimatet tas upp i dokumentären *Minimalism* i intervjun av arkitekten Frank Mascia som säger att inget är mer ansvarsfullt än att leva på minsta möjliga utrymme, då med syftning på “tiny houses” och fördelarna med att bo på en väldigt liten yta.⁴³ Ett kort avsnitt kommer i ungefär mitten av dokumentären då det nämns att människans konsumism orsakar degraderingen av vårt habitat. Författaren Colin Beavan förklarar att jorden kan klara sig på 350 ppm av koldioxid i atmosfären, men att vi nu är uppe i över 400 ppm – detta på grund av förbränningen av icke förnyelsebara bränslen som används till stor del för att driva vår konsumtionsekonomi.⁴⁴ Jay Austin som designar “tiny houses” följer upp detta med påståendet att vi aldrig kommer

⁴² Joshua Becker, “Spend Less” (2011), *Becoming Minimalist*, <http://www.becomingminimalist.com/benefit-1-simple-dollars-and-sense/> (2019-05-10).

⁴³ D’Avella 2016, 16:48 min.

⁴⁴ D’Avella 2016, 35:00 min.

uppnå de framsteg för miljön som vi söker och samtidigt förvänta oss att leva på samma sätt – att “we are going to have to give up a lot”.⁴⁵

Becker listar tio anledningar till varför minimalism-rörelsen växer och som anledning nummer två placerar han “environmental concern” och motiverar det som följande:

Many people are choosing to live a minimalist life out of concern for the environment. They understand that less consumption equals less use of the earth’s natural resources. And they are choosing to make a difference rather than stand idly by on the sidelines.⁴⁶

Argumenten kommer i många olika former, men i grunden kommer de alla från samma allmänna topik – *existens*. Man skulle kunna hävda att topiken egentligen mer liknar *orsak och verkan* eftersom det oftast talas om de positiva effekterna som minimalism kan ha på miljön. Åsikten här är däremot att det i grund och botten handlar om en plikt hos varje individuell människa – att vi per definition själva bär ansvaret för det förfallande klimatet och därför är skyldiga att göra det vi kan för att förbättra situationen. Båda av de nämnda exemplen talar om ansvar, att det är vi som bidrar till degraderingen av klimatet och att det därför är upp till oss att göra uppoffringar och aktiva val för att omvända processen. Fokuset ligger inte på hur mycket effekt minimalismen kan ha på klimatet, utan det grundläggande argumentet är hämtat från en definition av människan som en varelse ansvarig för världen vi alla lever i.

Miljöargumentet hamnar trots detta något i skymundan hos många av förespråkarna för minimalism och framförs inte lika explicit som många av de andra fördelarna. Det behandlas som något vi alla vet är viktigt och därför inte behöver nämnas särskilt ofta. En hypotes kan här utvecklas baserad på hur klimathotet behandlas i en aktuell debatt som denna och hur det kan spegla hur klimatet behandlas och talas om i allmänhet i dagens samhälle. Det är något stort och viktigt, vilket alla vet, men det är lite jobbigt att prata om; vi undviker att påminna oss själva och andra om dess vikt och väljer att fokusera mer på de trevliga sakerna. I detta fall i minimalismdebatten fokuserar man oftast mer på de positiva fördelarna för privatpersonen, sådant som är enkelt och rättfram och som har direkta positiva effekter på

⁴⁵ D’Avella 2016, 35:50 min.

⁴⁶ Joshua Becker, “10 Reasons Why Minimalism is Growing” (inget datum), *Becoming Minimalist*, <https://www.becomingminimalist.com/10-reasons-why-minimalism-is-growing-a-k-a-10-reasons-you-should-adapt-the-lifestyle/> (2019-05-23).

ens liv. Detta är vidare bevis på att både Rodriguez och Meissner har rätt i sina uppfattningar om minimalismens fokus på individen före samhället. Miljön är inte heller något som vi personligen *vill* ta ansvar för och det finns en underliggande tanke och rädsla att vi som individer inte egentligen kan göra så stor skillnad. Denna rädsla spelas på i argumenten från den anti-minimalistiska sidan och återkommer i det avsnittet.

2.1.3 Välbefinnande

Under denna topik kan ett stort antal argument passa in, alla med olika specificeringar men med samma övergripande tema. Med välbefinnande menas en ökad livskvalitet med avseende på mental hälsa, relationer och fysisk hälsa – helt enkelt det liv man som individ helst vill leva. Detta är ett återkommande argument hos alla främjare av minimalism, alla har naturligtvis olika prioriteringar och fokus men utgångspunkten för alla argument är just ett bättre välbefinnande – ett bättre liv. Kondos främsta mål med sin bok är att hjälpa folk transformera sina liv till det liv de helst vill leva, genom att lära ut sin minimalistiska metod för organisering och städning. Hon menar att ”the question of what you want to own is actually the question of how you want to live your life”.⁴⁷ Några utdrag från hennes bok visar hur hon väldigt självsäkert tror på kraften av minimalism och dess potential att förändra folks liv:

Think back to your own school days and the things you enjoyed doing. Perhaps you were responsible for feeding the pets or maybe you liked drawing pictures. Whatever it was, the chances are that it is related in some way to something that you are doing now, as a natural part of your life, even if you are not doing it in the same way. At their core, the things we really like do not change over time. Putting your house in order is a great way to discover what they are.⁴⁸

Tidying dramatically changes one’s life. This is true for everyone, 100 percent. The impact of this effect, which I have dubbed “the magic of tidying,” is phenomenal. [...] The lives of those who tidy thoroughly and completely, in a single shot, are without exception dramatically altered.⁴⁹

På bloggen *Minimalisterna* skriver Elisabeth Byström och Johan Ernfors om vad minimalism innebär för dem:

⁴⁷ Kondo 2011, s. 253.

⁴⁸ Kondo 2011, s. 244.

⁴⁹ Kondo 2011, s. 247–248.

Minimalism är inte lösningen på ”vad som är meningen med livet” eller vad som ger just dig lycka, utan minimalism är ett verktyg för att frigöra tid, energi och utrymme till att kunna göra mer av det som är viktigt och högt prioriterat hos dig.⁵⁰

Byström och Ernfors har skrivit en bok namngiven efter deras process för minimalism som de kallar *Prylbanta*, och de menar att denna kan hjälpa individen att klargöra vad hen tycker är viktigast i sitt liv:

För många tror jag processen med att prylbanta det överflödiga gör att det blir tydligare vad som är viktigt i livet. Framför allt när man kommer in på det som inte är prylrelaterat utan rensar och minimerar bland åtaganden, intressen, relationer och utgifter. Men det kan också vara så att det som skulle skänka glädje, lycka och mening, är något man inte gör eller har idag. Helt enkelt för att det inte funnits utrymme till att testa eller fördjupa sig inom det. Eller bara inte funnits tid och andrum till att låta sinnet fantisera vad det skulle kunna vara.⁵¹

Matt D’Avella förklarar i en video på sin YouTube kanal varför han blev minimalist:

My entire life I had thought that there was only this one path to follow. [...] But here I was being presented with another path, and it felt right. I didn’t have to wait until this imagined future to be happy, no – I could choose to be happy right here in the moment because truth be told I had everything that I needed, I had enough. [...] The biggest impact though that this whole thing had on my life [was] when I closed my eyes [and] imagined what success would look like to me in the future, it was no longer a big house, a nice car, fancy things, the white picket fence. I saw me doing work I loved. I was sharing time with my family and friends, I was contributing and I was making an impact.⁵²

Otaliga exempel går att hitta på människor som förklarar hur och varför minimalism förbättrat deras liv, lycka och välbefinnande. Den specifika topiken benämns *välbefinnande* eftersom alla de olika argumenten är grundade i idén om det ideala livet där individens välbefinnande står i fokus. Här finner vi ytterligare bevis på Rodriguez och Meissners påståenden om rörelsens koncentration på de individuella fördelarna – det oftast

⁵⁰ Elisabeth Byström, “Vad är meningen med minimalism?” (2019-03-11), *Minimalisterna*, <https://minimalisterna.se/vad-ar-meningen-med-minimalism/> (2019-05-23).

⁵¹ Ibid.

⁵² Matt D’Avella, “Why I Became a Minimalist” (2018-03-05), Youtube <https://www.youtube.com/watch?v=KXsqyp08dTI> (2019-05-23).

förekommande argumentet hos samtliga förespråkare för minimalism är det som baseras i individens välbefinnande. Detta stödjer ett av Baumans påståenden om vårt nutida samhälles höga aktning för det “lyckliga livet”:

The value most characteristic of the society of consumers, indeed its supreme value in relation to which all the other values are called on to justify their worth, is a happy life; indeed, the society of consumers is perhaps the only society in human history to promise happiness in *earthly life*, and happiness *here and now* and in *every* successive ‘now’; in short, an *instant* and *perpetual* happiness.⁵³

Han menar vidare att vi alla har blivit sålda “lögnen” att konsumism är vägen vi måste ta för att nå detta lyckliga liv, vilket gör minimalismen och välbefinnandetopiken intressant i och med dess motsättning till denna lögn. Den minimalistiska livsstilen presenterar en alternativ väg som inte är baserad på konsumtion, med samma slutliga mål. Minimalismen och nivån på dess popularitet motbevisar även Baumans konstaterande om hur den som konsumerar mindre och i lägre takt än vad som anses vara normalt exkluderas från samhället och gemenskapen.⁵⁴

Den allmänna topiken här är något svårare att fastställa än de andra då den passar in på både *orsak* och *relation* såväl som *vittnesmål*. I grund och botten kan dock en slutsats dras om det övervägande fokuset på orsak och verkan, likt den första specifika topiken för ekonomi.

2.1.4 Tid

En effekt av att släppa taget om det materiella och därmed allt vad det innebär att ackumulera och äga fler saker, som exempelvis att jobba övertid, shoppa eller att sköta om sina ägodelar, är enligt minimalisten att man får mer tid över till sådant man tycker om att göra och det som är viktigare än det materiella. Mer tid åt familj och vänner, till hobbyer, upplevelser, träning och självomhändertagande. I dokumentären *Minimalism* då vi får följa Millburn och Nicodemus på pressturnén för deras bok får vi höra den första meningen i ett återkommande tal som Nicodemus håller. Den lyder som följande:

⁵³ Bauman 2007, s. 44.

⁵⁴ Bauman 2007, s. 83.

Föreställ er ett liv med mindre. Mindre saker, mindre bråte, mindre stress och skuld, och missnöje. Ett liv med färre distraktioner. Föreställ er nu ett liv med mer. Mer tid, mer meningsfulla relationer, mer tillväxt, och bidrag och förnöjsamhet.⁵⁵

Just tid nämns återkommande i minimalism-kretsar som en värdefull vara, oftast den allra mest värdefulla. Den specifika topiken *tid* innebär att dessa argument baseras i just denna höga värdering av tid som råvara, liknande värderingen av pengar i den första topiken. Som allmän topik presenteras den oftast i en *orsak och verkan*-dynamik som i Nicodemus tal, däremot är utformningen mer präglad av den allmänna topiken *existens*. Anledningen till att denna topik inte placeras på samma vis som ekonomi-topiken är skillnaden på de två “varorna” vi talar om: pengar kontra tid. Weaver beskriver existens-topiken som det som är permanent i sin existens, det som överskrider föränderlighet. Per definition kan inte pengar beskrivas som permanent – pengar och rikedom är temporära ting, det finns inget evigt i dess existens. Tid å andra sidan skulle kunna beskrivas som det enda som finns som överskrider föränderlighet. Tiden må kunna tolkas som en mänsklig konstruktion, men som vi konstruerat den och definierat den är dess natur evig och permanent – tiden kommer alltid att fortsätta passera. Argumenten som läggs fram är motiverade utifrån en oundviklig självklarhet: tidens gång, från vilken definitionen kan utsägas att vi alla har begränsat med tid och därför bör göra det bästa vi kan av den. Det är där dessa argument är grundade och det är därför den allmänna topiken bedöms vara *existens*. Som specifik topik kan det sägas om *tid* att dess återkommande närvaro är ett tydligt bevis på hur högt den prioriteras i nutidens samhälle. Många av oss är väldigt medvetna om vår flyktiga existens och det ligger i allas intresse att se över våra prioriteringar och åtaganden för att kunna vara säkra på att vi tillbringar vår tid på allra bästa sätt.

2.1.5 Religion

På vissa håll kan minimalismens rötter i den buddhistiska läran komma att användas som argument för dess fördelar och legitimitet. Den oerhört populära bloggen *Zen Habits* grundar i stor omfattning sin filosofi i buddhismen, såväl som Kondo.⁵⁶ Det finns även exempel på

⁵⁵ D’Avella 2016, 23:40 min, Netflix översättning.

⁵⁶ Zen Habits, <https://zenhabits.net/> (2019-05-22).

bloggar med principer grundade i kristendomen där minimalism också uppmanas.⁵⁷ Det går att koppla den minimalistiska filosofin till de fyra ädla sanningarna i den buddhistiska läran, specifikt den andra sanningen som berör orsaken till det som kallas *dukkha* (lidande, otillfredsställelse, smärta). Den andra ädla sanningen menar att livstörsten är roten till *dukkha*, där livstörst innebär att man vill fortsätta leva och att man besitter ett begär som binder en till ting.⁵⁸ Buddhistens trosuppfattning är att fästande och tillgivenhet till objekt orsakar lidande eftersom inget materiellt är evigt. Den ädla åttafaldiga vägen till *nirvana* förklarar vidare hur man eliminerar livstörsten, där det andra momentet uppmanar till “rätt sinnelag” där begäret behärskas, samt där det fjärde momentet “rätt handlande” involverar att inte leva ett liv i lyx.⁵⁹

Kopplingarna till den minimalistiska rörelsen är uppenbara, även om det inte är många som explicit använder legitimiteten av den etablerade religionen som stöd för sina argument. När detta dock sker går det att kategorisera topiken under *auktoritet* och även till viss del *existens*. Weaver nämner själv att hans definition av existensstopiken är grundad i en kvasireligiös metafysik och det finns en koppling till denna i sättet de religionsbaserade argumenten framförs. Främst presenteras de religiösa argumenten dock på ett sätt som kan återföras till auktoritetstopiken, där de val som minimalismen uppmanar till rättfärdigas med religionens auktoritet. Ett exempel på detta är Rachel Tans blogginlägg där hon listar fem olika sätt som minimalismen passar in på kristendomen och baserar sina argument i citat från bibeln. Hon menar bland annat att Jesus sa åt oss att leva minimalistiskt, att minimalism hjälper oss att förlita oss på Gud istället för materiella ägodelar och att det hjälper oss att vara nöjda med det vi har.⁶⁰ Auktoritetstopiken är ju som Weaver menar endast så stark som sin auktoritet, men hur pass trovärdig en religion är kan förstås endast spekuleras kring.

Faktumet att religion är en av de specifika topikerna som kan urskiljas i debatten visar dock att den av många anses som en högt aktad auktoritet ännu i vårt nutida samhälle, något som är intressant med tanke på det ökande antalet ateister och agnostiker i världen. Många

⁵⁷ Christian Minimalism, <https://www.christianminimalism.com/> (2019-05-22); Rachel Tan, “5 Surprising Ways Minimalism Fits Christianity” (2018-03-12), *Medium*, <https://medium.com/@the.singaporean.minimalist/5-surprising-ways-minimalism-fits-christianity-fl1057fed002> (2019-05-22); Dan Erickson, “Joshua Becker On Christianity and Becoming Minimalist” (2016-07-30), *Hipdiggs*, <http://www.hipdiggs.com/joshua-becker-christianity-minimalism/> (2019-05-22).

⁵⁸ *Nationalencyklopedin*,

Buddhism, <http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/buddhism> (2019-05-22).

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ Tan 2018.

må vara icke troende men det existerar fortfarande en respekt och värdesättning av den religiösa läran.

2.2 Emot minimalism

Argumenten emot den minimalistiska rörelsen bemöts med både uppskattning och fördömande, till stor del beroende på vilket forum kritiken förs fram i. Våldigt många är snabba med att försvara den minimalistiska livsstilen, samtidigt som det finns en mängd personer som mottar kritiken med öppna armar. Att notera är att en viss typ av argument som uteslutits från topikanalysen är den i vilken grunden för argumentet ligger i en egendomlig uppfattning av hur minimalism definieras.

2.2.1 Ekonomi

Precis som hos för-sidan i debatten existerar även den ekonomiska topiken på mot-sidan. Här är den naturligtvis omvänd – man menar att det inte alls är bra finansiellt att vara minimalist. I ett inlägg betitlat “Why I Hate Minimalism” skriver Kimberley Button på sin blogg om sin egen tid som minimalist och varför hon slutade med livsstilen. Hon nämner det ekonomiska argumentet som många hört från förespråkare av minimalism och menar att det är en myt – att det inte alls är positivt för privatekonomin att sälja av en större del av sina ägodelar.

Selling your house doesn't equal peace of mind and money to retire on. [...] In today's housing market, you might be shocked at how little you'll get in return for the same amount of money that you sold your house for. Just because you sell your 2,500 square foot house doesn't mean you can pay cash for a 250 square foot tiny home and still have enough money to live on for years. It *can* happen, yes. I don't think it happens to as many people as you might think, though. [...] And then there's all of your STUFF. Yes, the household goods, the furniture, the clothing, the toys. Everything that cost you a small FORTUNE and you took good care of it. You think it's worth a lot of money, that people will be thrilled to buy what you have. Don't kid yourself. Just because you went into debt for an item or paid a pretty penny in no way guarantees that anyone wants to pay you a decent amount of money for it. In fact, you'll be shocked at how little you'll get for all of your stuff.⁶¹

⁶¹ Button 2017.

Button nämner däremot något längre ned i inlägget att det är sant att man spenderar mindre på att köpa nya saker som minimalist och att det är positivt för den som vill prova på den minimalistiska livsstilen, dock behåller hon ståndpunkten att minimalism inte är bra för ekonomin:

Most of the negatives [about minimalism] for me revolve around financial security (which is a REALLY big deal, y'all. Don't kid yourselves). Which is ironic because people promote minimalism to save money and not be tied to a job. There is a lot to be said about peace of mind over years and decades and establishing a stable financial future, though, compared to living in the moment and sacrificing peace of mind in the future.⁶²

Entreprenören Peter Shallard argumenterar även emot de ekonomiska fördelarna med minimalism och menar att "minimalism encourages short-term thinking and investing, which becomes financially destructive over time".⁶³ Även på denna sida kan dessa argument kategoriseras som fallande under *orsak och verkan*; skillnaden är att effekterna här presenteras som negativa istället för positiva. Vi ser här ett första exempel på hur argumentationen från emot-sidan är fokuserad på den andra sidans kvalitet på argument. Button lägger fram sitt argument med en kurerad och persuasivt uppmaalad definition av minimalism som gör det lättare för henne att attackera dess påståenden. Som nämnt täcker minimalismen ett spektrum av mer eller mindre extrem rensning och Button väljer att endast inkludera den ena änden av spektrumet. Detta är återkommande i ett flertal av de specifika topikerna emot minimalismen och kommer vidare diskuteras i slutdiskussionen.

2.2.2 Miljö

Som svar på miljöargumentet från minimalistens sida framhåller anti-minimalisten att det inte är tillräckligt att bli minimalist för att faktiskt skapa någon skillnad i klimatet. De menar att det finns andra betydligt mer effektfulla åtgärder man som privatperson kan hänge sig åt; att det är problematiskt att leva i tron om att man åstadkommer stora kliv mot ett bättre klimat när man egentligen inte gör sådant som har någon större inverkan. Därför ses det också som

⁶² Ibid.

⁶³ Peter Shallard, "Why minimalism is toxic for you and your business" (2013), *Peter Shallard – The Shrink for Entrepreneurs*, <https://www.petershallard.com/why-minimalism-is-toxic-for-you-and-your-business/> (2019-05-23).

problematiskt att den minimalistiska rörelsen sprids så fort och stort som ett svar på klimathotet när det i själva verket krävs annorlunda rörelser som inte får lika mycket uppmärksamhet. Assya Barrette på bloggen *Green High Five* skriver i ett inlägg från 2017 en lista på de svagheter hon menar att minimalismen har.⁶⁴ Barrette hävdar att minimalism aldrig kommer att rädda klimatet eftersom vi som individer inte är de största konsumenterna – det är de massiva industrierna och bolagen som är de faktiska bovarna.

[T]he biggest consumers on this world aren't you and me. They are Big Oil, Big Industry and Big Military. For example, one geographer estimated that 90% of companies have caused 66% of all carbon emissions. Let's say that the rest of us – that is the 7 billion humans that do not own and control these companies – have caused the remaining 33% of carbon emissions. What does that bring an individual's contribution to? It's trending close to zero. Does it really make sense to ask someone to reduce their 0.00000005% contribution to climate change?⁶⁵

Detta argument härstammar från den allmänna topiken *omständighet*. Precis som exemplet nämnt i den tidigare beskrivningen av topiken handlar det här om att vi måste anpassa oss till omvärlden, att vi inte har något annat val. Hon menar att det inte är vi som är ansvariga för klimatets degradering och att det därför inte är rimligt att be individen att försöka bidra med det lilla hon kan. Just Barrette argumenterar inte för några alternativa insatser för miljön, skulle hon gjort det hade det istället varit ett fall av relationstopiken, vilken ligger högre upp i Weavers hierarki. Vi ser även här ett utpekande av enligt Barrette ett fallerande argument hos för-sidan om att det är vi privatpersoner som är de största konsumenterna, vilket precis som Button gör är en persuasivt kurerad bild av det motsatta argumentet. Barrette trycker också på svagheten i individens inflytande – här finner vi den rädsla som togs upp i det respektive miljö-avsnittet på den motsatta sidan av debatten. Rodriguez argumenterar på liknande vis emot kraften i den minimalistiska rörelsen i förhållande till det kapitalistiska systemet, vilket skulle kunna kopplas även till miljön. Om detta nu stämmer och denna rädsla faktiskt är rättfärdigad återstår då frågan om det fortfarande är värt att göra de uppoffringar man kan som individ för att förbättra klimatet. Kan små individuella handlingar på lång sikt ändå göra viss skillnad? Var annars bör vi lägga vår energi om vi vill bidra till en bättre miljö? Dessa

⁶⁴ Assya Barrette, "The Problem with Minimalism" (2017-04-26), *Green High Five*, <http://www.greenhighfive.com/minimalism-no-answer/> (2019-05-23).

⁶⁵ Ibid.

frågor är konstant återkommande inte bara i minimalismdebatten utan i alla diskussioner som berör miljön, något som klart visar på vikten och omfattningen av klimatfrågan.

2.2.3 Välbefinnande

Jennifer McCartney som skrivit boken *The Joy of Leaving Your Sh-t All Over the Place* lägger fram argumentet att en stökig omgivning har fler fördelar för sinnet än en städad minimalistisk miljö.⁶⁶ Hon nämner ett flertal kända namn som alla varit stökiga och påstår att “messy people are more creative”, att man som minimalist är mer restriktiv i sina val och att man kan ha det stökigt men samtidigt organiserat. Tidigare nämnda Shallard håller även med McCartney:

[S]ure, materialism has its problems. Our obsession with stuff has made everything cheap and disposable. [...] Material without function is a problem. Our closets and garages are filled with the collateral damage of failed hobbies. But is this the fault of materialism... or perhaps our own?⁶⁷

Han fortsätter att argumentera för materiella ting och dess mening för människan, med hänvisning till Victor Frankls filosofiska verk *Man's Search for Meaning*:

Stuff gives us meaning, like it or not. Not all stuff, and sure, not everyone is good at finding meaning in stuff. Nevertheless, stuff is meaningful. Victor Frankl talks about the quest for meaning – finding it through creation (ours or someone else's). And the quest to find and create meaningful objects inspires some pretty incredible human achievements. [...] There's also a ton of evidence that humans thrive in a materialist abundance. Kids consistently get better grades when their parents *own* a home. It's psychological security, and you can bet your bottom-line that security is present in the mind of every entrepreneur too.⁶⁸

På den populära bloggen *Art of Manliness* skriver Brett McKay och Kate McKay att de tycker det är ironiskt hur minimalisten fortfarande gör saker till det främsta fokuset i livet och jämför de två sidorna av spektrumet med ätstörningar:

⁶⁶ Jennifer McCartney, “Why Minimalism is BS” (2018-03-30), *Architectural Digest*, <https://www.architecturaldigest.com/story/why-minimalism-is-bs> (2019-05-23).

⁶⁷ Shallard 2013.

⁶⁸ Shallard 2013.

It's like a compulsive overeater and a bulimic. One thoroughly enjoys eating, and stuffs his face whenever and wherever he can. The other eats, hates himself for eating, and then purges it out. But they're both obsessed with food.⁶⁹

Bloggaren Rick Fortier för även fram argumentet att vi mår bra av effekterna av att köpa och äga nya saker:

Let's be honest, it can feel good to own stuff. There is a 'high' associated with having the latest technology, new furniture, or a bigger house. Instant gratification can be appealing – gets the dopamine and serotonin pumping.⁷⁰

Här ser vi precis som på den motsatta sidan av argumentet ett flertal topiker. Den grundläggande specifika topikerna består som *välbefinnande* då de alla grundas i målet att alla vill må bra och vara lyckliga, däremot går det att identifiera varierande allmänna topiker. Vi ser *vittnesmål/auktoritet* i hur McCartney tar upp kända namn som levtt icke-minimalistiska liv såväl som i hur Shallard använder Frankl som auktoritet. Vi ser *relation* i McKay och McKays analogi om ätstörningar och vi kan se *orsak och verkan* i Fortiers påstående om kicken som följer efter ett nytt inköp. Överlag ser vi i denna specifika topik ett betydligt mer explicit försvar av materialism än vad som kan urskiljas i de övriga topikerna. Argumenten är alla baserade på påståendet att det finns fler fördelar med materiella saker än nackdelar och att fördelarna till och med inkluderar ett bättre välmående. Här finns det en tydlig och transparent koppling till konsumtionskulturen och en kapitalistisk ideologi – något som Björk och Bauman båda skulle påstå härstammar från konsumtionssamhället och dess manipulation. Björk beskriver i ett av sina kapitel hur det sakinriktade samhället är medvetet om att vi inte blir lyckliga av saker och att verkliga mänskliga behov projiceras på icke-mänskliga ting, främst genom reklam.

Det är därför reklamen aldrig talar om saker utan att samtidigt tala om identitet, kärlek, uppskattning och gemenskap. Köp- och säljsamhället försöker kanalisera denna längtan efter det mänskliga till en längtan efter saker. Så säkras dess framgång, dess tillväxt, dess utveckling.⁷¹

⁶⁹ Brett McKay och Kate McKay, "The Problem with Minimalism" (2014-07-31), *Art of Manliness*, <https://www.artofmanliness.com/articles/the-problem-with-minimalism/> (2019-05-23).

⁷⁰ Rick Fortier, "Why Minimalism Isn't For Everybody" (2018-01-29), *Rick Fortier*, <https://rickfortier.me/why-minimalism-isnt-for-everybody/> (2019-05-23).

⁷¹ Björk 2012, s. 77.

Bauman förklarar också varför det enligt honom är omöjligt att uppnå det lyckliga livet som konsumismen lovar och refererar till Abraham Maslows behovstrappa:

[I]t is only up to a certain threshold that the reported sentiment of being happy grows with increments of income. That threshold coincides with the point of gratification of the ‘essential’ or ‘natural’ ‘survival needs’ [...] Above that fairly modest threshold, the correlation between wealth (and so presumably the level of consumption) and happiness vanishes. Further increments of income do not add to the volume of happiness. [...] The capacity of consumption to enhance happiness is fairly limited; it can’t easily be stretched beyond the level of the satisfaction of the basic ‘needs of existence’ (in distinction from the ‘needs of being’ as defined by Abraham Maslow). And, more often than not, consumption proves to be altogether hapless as a ‘happiness factor’ when it comes to Maslow’s ‘needs of being’ or ‘self-fulfilment’.⁷²

Det här stycket tar formen av ett argument *för* minimalismen från Bauman och en total motsägelse av de argument som förs fram under denna topik. Enligt Bauman och Björk är det lögnen om konsumismens tillfredsställelse som dessa personer och en majoritet av samhället har fallit för.

Vi ser för övrigt under denna topik ännu ett exempel på anklagelser om själv motsägelser hos för-sidan i McKay och McKays utpekande av ironin i det minimalistiska resonemanget.

2.2.4 Klass

Ett av de mest återkommande argumenten mot minimalismen är påståendet att det är oetiskt och orättvist att “bli” minimalist när man är en person från medelklass och uppåt, samtidigt som det finns de från lägre samhällsklasser eller mindre privilegierade bakgrunder som är minimalister utan att ha valt det. Det här argumentet tas upp av bland andra journalisten Eigil Söderin och tidigare nämnda Barrette, Shallard och McKay, såväl som Kyle Chayka i en artikel i *The New York Times* samt Arielle Bernstein för *The Atlantic*.⁷³ De menar alla att det

⁷² Bauman 2007, s. 44–45.

⁷³ Eigil Söderin, “Den nya minimalismen – en rituell snuttefilt”, *ETC* 5/4 2018, <https://www.etc.se/ekonomi/den-nya-minimalismen-en-rituell-snuttefilt> (2019-05-23); Barrette 2017; Kyle Chayka, “The Oppressive Gospel of ‘Minimalism’”, *The New York Times* 26/7 2016, <https://www.nytimes.com/2016/07/31/magazine/the-oppressive-gospel-of-minimalism.html> (2019-05-23); Arielle Bernstein, “Marie Kondo and the Privilege of Clutter”, *The Atlantic* 25/3 2016,

ligger en form av elitism och ett förtryck i “frälsningsläran” av minimalism.⁷⁴ Självdisciplinen som krävs för att bli och förbli minimalist ses numera som en statussymbol och möjliggör enligt Chayka bara i slutänden mer konsumtion, bara i andra former.⁷⁵ Bernstein påpekar att minimalism är ett privilegium:

[minimalism is] a “privilege” that runs counter to the value ascribed to an abundance of objects by those who have suffered from a lack of them — less-empowered people like refugees or immigrants. The movement, such as it is, is led in large part by a group of men who gleefully ditch their possessions as if to disavow the advantages by which they obtained them. But it takes a lot to be minimalist: social capital, a safety net and access to the internet.⁷⁶

Shallard skriver att “minimalism is the selfish squandering of opportunity”, det vill säga ett själviskt bortkastande av möjligheter.⁷⁷ McKay och McKay menar bland annat att det mest är de som redan har gott om pengar som tryggt kan utöva minimalism då deras kapital bidrar med en viss säkerhet: “If they get rid of something, and then need it later, they’ll just buy it again”.⁷⁸ Söderin säger i en intervju med *Svenska Dagbladet* att “det är många låginkomsttagare som levt minimalt i många år som inte skruttat om det på Instagram, utan snarare känner skam över att inte ha råd”.⁷⁹

Denna topik hamnar under Weavers högst etiskt rankade *existens*. Det går att urskilja en underliggande tanke om alla människors lika rättigheter och värde, en definition av vad som är rätt. De slutsatser som kan dras utifrån detta är på grundlig nivå att vi värderar och prioriterar allas lika värde och elimineringen av ojämlikhet, diskriminering och förtryck. Det pekas här ut en problematik i både minimalismens utövare och dess lovordande – själva sättet det talas om fenomenet som någon form av välsignelse, när det finns de som lever eller har levt liv där det snarare tar formen av en förbannelse.

Denna specifika topik kan återknytas till Baumans påstående om hur den som konsumerar “för lite” blir utestängd från gemenskapen, något som minimalismen som

<https://www.theatlantic.com/entertainment/archive/2016/03/marie-kondo-and-the-privilege-of-clutter/475266/> (2019-05-23).

⁷⁴ Chayka 2016.

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Ibid.

⁷⁷ Shallard 2013.

⁷⁸ McKay & McKay 2014.

⁷⁹ Volen Ivanov, ”Som ett fattigdomslajv för privilegierad medelklass”, *Svenska Dagbladet* 25/11 2018, <https://www.svd.se/rent-evolutionart-ar-det-bra-att-ha-mycket-saker> (2019-05-23).

tidigare nämnt motbevisar. De som argumenterar emot minimalismen med denna klasstopik skulle istället säga att Baumans påstående fortfarande stämmer, men endast gäller för de människor från de lägre samhällsskikten. Björk skriver att “den som begär någonting men inte har några pengar är i en kapitalistisk ekonomi lika meningsfull som en cykel för en fisk”.⁸⁰ En hypotes skulle kunna framföras om hur det är accepterbart att vara minimalist i dagens samhälle endast om man valt det av fri vilja – om man redan på alla andra nivåer “passar in” och är en del av den samhälleliga gemenskapen.

2.2.5 Samhällstillväxt

Ett något mer sällan återkommande argument emot minimalism är det rena faktumet att minimalism inte bidrar till någon ökad tillväxt för det kapitalistiska samhället, något som Barrette menar är negativt.⁸¹ I sitt blogginlägg hänvisar hon till begreppet *degrowth*, som Meissner skriver om, och argumenterar för att detta är omöjligt i ett kapitalistiskt system:

Capitalism is a system based on private property and competition. It's an economic 'survival of the fittest' which means that companies have to expand in order to avoid being outcompeted. Thus, capitalism requires constant and never-ending growth to remain stable. When capitalism cannot grow, or grows a bit more slowly, we get things called recessions and depressions. During these economic downturns, millions are thrown into unemployment and despair. Not good.⁸²

Detta argument är inte ofta förekommande, men det är något som även nämns av Björk och har ett flertal viktiga implikationer på debatten. På de allra sista sidorna i *Lyckliga i alla sina dagar* beskriver Björk i princip ett scenario där en majoritet av befolkningen blir minimalister:

Var och en av oss kan välja både att konsumera mindre och att [...] arbeta mindre. Säg att vi gjorde det, att många gjorde det. Säg inte bara du eller jag utan att flertalet verkligen avstod från det vi ‘kanske ofta heller inte behöver’. Jag kan redan se de svarta rubrikerna: hushållens konsumtion faller drastiskt, tillväxten minskar, ekonomin växer inte, Sverige hamnar på efterkälken i den internationella konkurrensen, börsen rasar, oro, kris! Ekonomerna och politikerna skulle lägga sina pannor i djupa veck och febrilt fråga sig: ‘Hur ska vi få igång efterfrågan, hur ska vi få hjulen att snurra igen?’ Den stress i

⁸⁰ Björk 2012, s. 49.

⁸¹ Barrette 2017.

⁸² Ibid.

vardagslivet, den känsla av att vara jagad av rusen krav från både arbets- och familjeliv som allt fler vittnar om [...] skulle kunna minska om vi arbetade mindre och var mindre intresserade av penningen och konsumtionens belöningar. Men detta vore en lösning på enbart individnivå – på samhällelig nivå vore samma lösning förödande. Det som vore gott på ett samhälleligt plan vore ont på ett gemensamt. Alltså: systemfel.⁸³

Hon förklarar varför minimalism är bra för individen men inte samhället, precis som Meissner menar. Detta argument från Barrette är alltså inte något som Björk skulle påstå härstammar från samhällets manipulation, utan hon håller med om att det inte skulle fungera att alla blev minimalister.

2.3 Diskussion

Vi har nu sett ett flertal argument både för och emot den minimalistiska livsstilen och ur dessa hämtat sju stycken specifika topiker: ekonomi, miljö, välbefinnande, tid, religion, klass och samhällstillväxt. Dessa är alltså de mest återkommande ämnen som hänvisas till och som utgör grunderna till de olika argumenten för och emot minimalism. Utifrån detta har vissa slutsatser dragits om vad det kan betyda för uppfattningen av debatten och dess spegling av samhällელი värderingar och ideologier.

I enlighet med Björks och Baumanns teorier om hur det moderna samhället är präglad av kapitalismen går det att urskilja en bakomliggande ideologi i argumenten och topikerna emot minimalism som går i linje med kapitalismen och konsumismen. Vi ser mer eller mindre explicita försvar av materialism och fördömande av den motsatta ideologin, men – något överraskande, ett övervägande fokus på kritik riktad mot minimalismens metoder. En av de mest intressanta anmärkningarna är utpekandet av ironin och hyckleriet i minimalism. McKay och McKay menar att minimalismen fortfarande gör saker till det främsta fokuset och även Chayka påpekar hur den möjliggör mer konsumtion bara i andra former. Detta är ett problem som också Meissner pekar ut – hon hävdar att det minimalistiska narrativet överför konsumismens varufetischism på anti-konsumtionen. Även Bauman trycker på vikten som konsumtionssamhället lägger på slängande-delen av slit och släng-fenomenet och menar att den är minst lika viktig för konsumismen som köpandet.⁸⁴ Kanske är det så att minimalismen

⁸³ Björk 2012, s. 179–180.

⁸⁴ Bauman 2007, s. 98.

endast agerar som rättfärdigande av en viss typ av konsumtion, snarare än mindre konsumtion överlag.

Baumans påstående om hur det moderna samhället gör det “lyckliga livet” till det främsta målet finns det gott om belägg för i denna debatt – på båda sidorna av den. Båda sidor har i slutänden samma mål och det som skiljer de två är helt enkelt övertygelsen om vilken väg som är bäst att ta för att nå detta mål. Flera av de specifika topikerna är desamma på båda sidor – de värderar alltså samma frågor lika högt men tolkar dem på annorlunda sätt. Tillämpar man Björk och Baumans teorier på detta skulle det troligen leda till slutsatsen att de som motsätter sig minimalismen har blivit formade av och är styrda av det kapitalistiska samhället.

När vi tittar på argumenten *för* den minimalistiska livsstilen ser vi ett försök till att motstå denna “manipulation” som vi enligt Bauman och Björk konstant utsätts för. De argument som förs fram går i stora drag att koppla till en liberal ideologi och vi ser, precis som Rodriguez kommer fram till, anti-kapitalistiska drag i den minimalistiska rörelsen. Paralleller kan även dras mellan den diskurs vi hittar på denna sida och den som präglar självhjälpngenren, vilken har upplevt en ökning i popularitet på sistone enligt Björk. Hon teoretiserar med stöd från Arlie Russell Hochschilds bok *The Managed Heart* att det finns en koppling mellan denna ökning och ett tilltagande missnöje med konsumismens påfrestningar. Hon menar att boomen för olika självhjälpböcker som ställer frågor som “vad vill du egentligen?” och “vad känner du innerst inne?” kan tolkas som försök att “rädda ett sinne under press”. Att psykologi- och minfulnessboomen kan ses som ett “tecken på att vi anar att när äkta glädje saluförs som en konkurrensfördel för ett vinstdrivande bolag är det någonting som riskerar att gå förlorat”.⁸⁵ Intressant nog ser vi topiken för religion endast på denna sida av debatten – möjligtvis kan detta också kopplas till Björks tolkning om “sinnet under press”.

De allmänna topikerna som lyfts fram varierar på de båda sidorna av debatten och vi kan genom att titta på dessa utifrån Weavers hierarki göra en tolkning av vilken sida som för ett starkare och mer etiskt resonemang. Rent kvantitativt ser vi fler av de lägre rankade topikerna på sidan som ställer sig emot minimalism, mest påfallande de två förekomsterna av topiken *omständighet*. Däremot är inte sidan som argumenterar för minimalismen helt rentvådd från svaga argument och topiker, vilket även Rodriguez och Meissner bekräftar. Naturligtvis kan inga klara slutsatser dras endast utifrån Weavers personliga hierarki, men

⁸⁵ Björk 2012, s. 67–68.

den ger oss en generell bild av båda sidornas resonemang vilket också stödjer en potentiell hypotes om mot-sidans svagare argumentation överlag.

Något annat som stärker denna hypotes är den återkommande kritiken av logiken i för-sidans argument som har pekats ut i analysavsnittet. Detta kan kopplas till det som kallas för *metafallasi*, det vill säga det retoriska argumentationsfelet som innebär att en talare pekar ut den andra sidans fallasier. Vi har även sett instanser av *halmdockan* – den fallasi som går ut på att formulera motståndarens argument på ett sätt som gör det lättare att attackera.

Så, om mot-sidan med sin argumentation misslyckas med sitt mål att övertyga om minimalismens illegitimitet, vad kan sägas om för-sidans framgång? Vad det egentliga målet med den minimalistiska rörelsen är går förstås inte att fastslå, men det hindrar oss inte från att spekulera. Vi vet att varje persons välbefinnande och frihet ligger i minimalistens intresse, men slutar målet där? Meissner och Rodriguez tycker båda att minimalismen har potentialen att agera mer radikalt och faktiskt bidra med förändringar i samhället, men menar att rörelsen inte lever upp till den potentialen i sin rådande manifestation. Vore målet att faktiskt förändra samhället, att bidra till omvändningen från tillväxt till nerväxt och att störta kapitalismen – då är inte den minimalistiska rörelsen speciellt framgångsrik. Men enligt det vi sett i argumentationen, de topiker och de underliggande budskap som kan identifieras, förefaller det sig som att målet endast sträcker sig så långt som till individens välbefinnande. Det handlar om att förkasta konsumtionen för att själv få en bättre ekonomi; om att göra små uppoffringar för att känna att man bidrar till klimatet; att lösgöra sig själv från materiella ting för att öka sin egen livskvalitet. Möjligen förhåller det sig som så att vad minimalismen är och vad den kanske borde vara, inte går hand i hand.

3. Sammanfattning

I denna uppsats har debatten om minimalism som livsstil analyserats med hjälp av en retorisk topikanalys. Med syftet att undersöka vad dessa argumentativa utgångspunkter har för betydelse i förhållande till nutida kulturella värderingar och normer ställdes två forskningsfrågor: för det första – vilka specifika respektive allmänna topiker kan identifieras i debatten, och för det andra – vilka kulturella värderingar, diskursiva normer och ideologier går att utröna från dessa topiker. De specifika topiker som identifierats är ekonomi, miljö och välbefinnande på båda sidor, samt tid och religion på för-sidan och klass och samhällstillväxt

på mot-sidan. Vi har sett att vissa av dessa topiker värderas högre än andra, exempelvis prioriteras generellt sett individens välbefinnande före andra aspekter, tätt följt av den höga värderingen av pengar. Miljön är tydligt en vital fråga för många men kommer med vitt skilda åsikter om vilka som bör beskyllas för miljöförstöringen och vilka åtgärder som är viktigast att vidta. De allmänna topiker som hämtats ut förekom i alla de former som Weaver presenterar, med en någorlunda etiskt högre nivå på för-sidan enligt Weavers hierarki. Generella drag från liberalismen samt anti-kapitalismen framträder i topikerna från för-sidan, medan den motsatta sidan till stor del grundas i konsumism, materialism och kapitalism. Båda sidor påvisar dock en närbesläktad strävan efter individuell frihet och välmående.

Käll- och litteraturförteckning

Andreasson, Linnea, *Flawless Feminist En topikanalys av feminismdebatten kring Beyoncé's femte albumsläpp 2013*, C-uppsats framlagd vid Avdelningen för retorik, Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet 2014

Barrette, Assya, "The Problem with Minimalism" (2017-04-26), *Green High Five*, <http://www.greenhighfive.com/minimalism-no-answer/> (2019-05-23)

Bauman, Zygmunt, *Consuming Life*, Cambridge: Polity Press 2007

Becker, Joshua, "10 Reasons Why Minimalism is Growing" (inget datum), *Becoming Minimalist*, <https://www.becomingminimalist.com/10-reasons-why-minimalism-is-growing-a-k-a-10-reasons-you-should-adopt-the-lifestyle/> (2019-05-23)

Becker, Joshua, "Spend Less" (2011), *Becoming Minimalist*, <http://www.becomingminimalist.com/benefit-1-simple-dollars-and-sense/> (2019-05-10)

Becoming Minimalist, <http://www.becomingminimalist.com/> (09-05-2019)

Bernstein, Arielle, “Marie Kondo and the Privilege of Clutter”, *The Atlantic* 25/3 2016, <https://www.theatlantic.com/entertainment/archive/2016/03/marie-kondo-and-the-privilege-of-clutter/475266/> (2019-05-23)

Björk, Nina, *Lyckliga i alla sina dagar – om pengars och människors värde*, Stockholm: Wahlström & Widstrand 2012

Button, Kimberly, “Why I Hate Minimalism” (inget datum), *Get Green Be Well*, <https://www.getgreenbewell.com/minimalist-drop-out-why-i-hate-minimalism/> (2019-04-26)

Byström, Elisabeth, “Vad är meningen med minimalism?” (2019-03-11), *Minimalisterna*, <https://minimalisterna.se/vad-ar-meningen-med-minimalism/> (2019-05-23)

Chayka, Kyle, “The Oppressive Gospel of ‘Minimalism’”, *The New York Times* 26/7 2016, <https://www.nytimes.com/2016/07/31/magazine/the-oppressive-gospel-of-minimalism.html> (2019-05-23)

Christian Minimalism, <https://www.christianminimalism.com/> (2019-05-22)

D’Avella, Matt, “Why I Became a Minimalist” (2018-03-05), Youtube <https://www.youtube.com/watch?v=KXsqyp08dTI> (2019-05-23)

D’Avella, Matt, *Minimalism – A Documentary About the Important things*, 2016, Netflix, <https://www.netflix.com/title/80114460> (2019-05-10)

Erickson, Dan, “Joshua Becker On Christianity and Becoming Minimalist” (2016-07-30), *Hipdiggs*, <http://www.hipdiggs.com/joshua-becker-christianity-minimalism/> (2019-05-22)

Fields Millburn, Joshua, “What It Feels Like to No Longer Worry About Money” (2014-01-01), *The Minimalists*, <https://www.theminimalists.com/worry/> (2019-05-10)

Fortier, Rick, "Why Minimalism Isn't For Everybody" (2018-01-29), *Rick Fortier*,
<https://rickfortier.me/why-minimalism-isnt-for-everybody/> (2019-05-23)

Ivanov, Volen, "Som ett fattigdomslajv för privilegerad medelklass", *Svenska Dagbladet*
25/11 2018, <https://www.svd.se/rent-evolutionart-ar-det-bra-att-ha-mycket-saker>
(2019-05-23)

Kingston, Karen, *Rensa i röran med feng shui*, Stockholm: Bokförlaget Forum 1998

Kondo, Marie, *Konsten att städa – med Marie Kondo*, Netflix, 1/1 2019,
<https://www.netflix.com/se/title/80209379> (2019-04-15)

Kondo, Marie, *The Life-Changing Magic of Tidying Up: The Japanese Art of Decluttering and Organizing* Berkeley: Ten Speed Press 2011

Larsson, Annie, *Svenskarnas parti och rätten att demonstrera – En topikanalys av debatten*,
C-uppsats framlagd vid Avdelningen för retorik, Litteraturvetenskapliga institutionen,
Uppsala Universitet 2014

Lindqvist, Janne, *Klassisk retorik för vår tid*, Lund: Studentlitteratur 2016

Lunds Universitet, "Tillväxt eller nerväxt?", <https://www.lu.se/article/tillvaxt-eller-nervaxt>
(2019-05-23)

McCartney, Jennifer, "Why Minimalism is BS" (2018-03-30), *Architectural Digest*,
<https://www.architecturaldigest.com/story/why-minimalism-is-bs> (2019-05-23)

McKay, Brett & McKay, Kate, "The Problem with Minimalism" (2014-07-31), *Art of Manliness*,
<https://www.artofmanliness.com/articles/the-problem-with-minimalism/>
(2019-05-23)

Mehrens, Patrik, "Fettkriget – en topikanalys", *Retorisk kritik*, Fischer, Mehrens & Viklund, (red.) Ödåkra: Retorikförlaget 2014, s. 70

Meissner, Miriam "Against accumulation: lifestyle minimalism, de-growth and the present post-ecological condition", *Journal of Cultural Economy* 2019, 12:3, s. 185–200

Minimalisterna, <https://minimalisterna.se/> (12-05-2019)

Nationalencyklopedin, Buddhism.

<http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/buddhism> (2019-05-22)

Nationalencyklopedin, Folk rörelse

<http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/folkrörelse> (2019-05-13)

Nationalencyklopedin, Zygmunt Bauman.

<http://www.ne.se.ezproxy.its.uu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/zygmunt-bauman>
(2019-05-15)

Rodriguez, Jason, "The US Minimalist Movement: Radical Political Practice?", *Review of Radical Political Economics* 2018, Vol. 50(2), s. 286–296

Shallard, Peter, "Why minimalism is toxic for you and your business" (2013), *Peter Shallard – The Shrink for Entrepreneurs*,

<https://www.petershallard.com/why-minimalism-is-toxic-for-you-and-your-business/>
(2019-05-23)

Söderin, Eigil, "Den nya minimalismen – en rituell snuttefilt", *ETC* 5/4 2018,

<https://www.etc.se/ekonomi/den-nya-minimalismen-en-rituell-snuttefilt> (2019-05-23)

Tan, Rachel, "5 Surprising Ways Minimalism Fits Christianity" (2018-03-12), *Medium*,

<https://medium.com/@the.singaporean.minimalist/5-surprising-ways-minimalism-fits-christianity-f11057fed002> (2019-05-22)

The Minimalists, <https://www.theminimalists.com/> (19-04-2019)

Weaver, Richard, *Language is Sermonic*, Baton Rouge: Louisiana State University Press
1970

Wilson, Matt, “Why Minimalism Doesn’t Work and How to Fix It” (2015-03-17), *Under 30 CEO*, <https://under30ceo.com/guide-to-minimalism/> (2019-04-26)

Zen Habits, <https://zenhabits.net/> (2019-05-22)